

1844.

LEEUWARDER

D I N G S D A G

COURANT.

den 22 OCTOBER.

BESLUIT, bepalende de Sluiting van de thans openstaande Vrijwillige Verwisseling van 4 in 5 pCts. Nationale Schuld.

Wij WILLEM II, ENZ.

Gezien Ons Besluit van den 2 September (*Staatsblad* no. 49), waarbij, onder anderen, tot wederopzeggens toe, de gelegenheid is opengesteld, ten behoeve van de houders van inschrijvingen Nationale Schuld, rentende 5 ten honderd, om hunne kapitalen, zonder eenige voorafgaande verklaring of deelneming, in Nationale Schuld, rentende 4 ten honderd, te verwisselen en die alzoo te doen overschrijven op het Grootboek der laatstgemelde schuld;

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 18 October 1844, no. 505/869, geheim, en op de daarbij gedane mededeeling nopens de overschrijving op den bovenvermelde voet.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De gelegenheid tot Vrijwillige Verwisseling, op den voet van Ons Besluit van den 28 September 1844, (*Staatsblad* no. 49), wordt, op Dingsdag den 22 October 1844, des namiddags ten Drie ure, gesloten, behoudens de bepaling vastgesteld in het volgende artikel.

Art. 2. Ten einde te gemoet te komen aan het belang der Houders van Certificaten van Inschrijvingen op het Grootboek van de Nationale Schuld, rentende 5 ten honderd, welke, ofschoon dit verlangende, echter hunne Kapitalen niet vóór het tijdstip, vermeld in Art. 1, in Inschrijvingen hebben kunnen doen overbrengen, wordt aan de onderscheidene Administratie-Kantoren, uitgevers van Certificaten, de bevoegdheid verleend, om zoodanige Certificaten insgelijks tot Dingsdag den 22 dezer, des namiddags ten Drie ure, over te brengen en te deponeren ten Kantore van den Staatsraad Agent van het Ministerie van Financien te Amsterdam, onder bijvoeging van specifieke Lijsten en eene op Zegel geschrevene verklaring, houdende: dat dezelve Certificaten worden overgelegd en gedeponeerd, ten einde over te gaan in vier percents Nationale Schuld, op den voet van Ons besluit van den 28 September laatstleden (*Staatsblad* no. 49), en voorts de belofte, om de vereischte maatregelen tot dien overgang te vervullen, uiterlijk op den 26 dezer maand, gelijk mede om de daarop vallende kosten te voldoen.

Art. 3. Het een vierde ten honderd, toegestaan als courtage aan de Handelslaars, Makelaars en Commissionairs in Effecten, bij het slot van Art. 7 van Ons voormeld Besluit, zal door de Administratie-kantoren aan de belanghebbenden moeten worden uitgekeerd, over de partijen, die zij voor anderen, naar de bepaling van Artikel 2 van dit Besluit, hebben gedeponeerd.

Onze Minister van Financien is belast met de uitvoering van het tegenwoordig Besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvan Af-schrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer, tot narigt.

's Gravenhage, den 18 October 1844.

WILLEM.

De Minister van Financien,

VAN HALL.

De middelprijzen van de in- en uitlandsche Tarwe en Rogge, waarnaar de zetting van den prijs van het Tarwe-, Rogge- en Zwitterbrood moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 18 October 1844, te Leeuwarden, geweest als volgt:

Van de Tarwe per mudde . . . . . f 8,08.

Van de Rogge per last . . . . . 162,00.

Leeuwarden, den 21 October 1844.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJZAMA.

P R U I S S E N.

BERLIJN, den 18 October. Onder de vele voorwerpen van nijverheid op de Tentoonstelling ziet men fraai gekleurde fluweele stoffen voor sophas en stoelen, bekend onder den naam van *Velours d'Utrecht*, van de heeren *Weigert, Lehman en Kaufman*, welke laatste alleen 160 weefgetouwen aan het werk houdt.

— Het Zweedsche Post-stoomschip de *Zweedsche Leeuw*, hetwelk den 3den van Stettin naar Ystad was afgevaaren, en hetwelk men meende, dat vergaan was, is den 9 dezer gelukkig te Ystad aangekomen. Dezelve is door den storm genoodzaakt geworden, onder Erdholmen voor anker te gaan.

— In de *Königsb. Zeitung* leest men het volgende:

Het Paaschfeest van 1845 valt, volgens den Pruis. Almanak zeer vroeg in, namelijk op 23 Maart van den Gregoriaanschen stijl, hetgeen in deze eeuw nog slechts eenmaal, te weten in 1856 op denzelfden dag zal plaats hebben, doch sedert 1818, in welk jaar dit feest op 22 Maart inviel, zich niet heeft vertoond. Wij gelooven echter het publiek nog bij tijds te moeten opmerkzaam maken dat deze opgaaft, ondanks de logarithmen van Vega, d. II, bl. 219, ondanks het zegel van den Almanak en ondanks alle sterrekundigen, onjuist is, indien de volgende opgaven naauwkeurig zijn, en wij vervullen dezen onaangename pligt des te gereeder, omdat alle beweeglijke feesten juist van Paschen afhangen. De Nicöenische kerkvergadering bepaalt, dat Paschen telkenmale zal gevierd worden op den Zondag volgende op de eerste volle maan na het begin der lente, en acht dagen later zal invallen, wanneer de volle maan zelf op dien Zondag valt. In 1845 treedt de zon op 20 Maart des avonds ten 6 ure 57 m. in het hemelteeken van den ram en begint alsdan de lente. Op den daaraan-volgenden Zondag, den 23sten ten 9 ure 45 m. des avonds, is de eerste volle maan na het begin der lente en op dienzelfden dag het Paaschfeest aangewezen. Derhalve onjuist, indien de voorafgaande stelling waar is, en is dus de Almanak voor het volgende jaar in weerwil van alle artistieke bijvoegingen onbruikbaar. Het zoude waarlijk raadzaam wezen om het Paaschfeest op eenen onveranderlijken dag te verplaatsen, ten einde alle Zondagsletters, gulden getallen zonder waarde en dergelijken meer te ontgaan.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 15 October. Ten gevolge van het onstuimige weder, zijn de gemaakte schikkingen voor het vertrek des Konings veranderd, en is Z. M., in stede van Portsmouth te vertrekken naar Treport, te Dover ingescheept, om van daar naar Calais over te steken.

De aankomst van Z. M. te Dover was zeer onverwacht, en niemand wist er van, tot dat een koninklijk salut, door de batterijen der stad, de inwoners daarvan in den vroegen morgen verwittigde. Oogenblikkelijk vergaderde de corporatie der stad en nam een voorstel van adres, hetwelk aan Z. M. werd aangeboden, die hetzelfde aannam en op zijne gewone minzame wijze beantwoordde.

Na het gebruik van een *dejeuner à la fourchette* begaf Z. M. zich naar de legplaats der stoombooten langs den weg; en in weerwil van het onstuimige weder nam hij den hoed in de hand, en beantwoordde door herhaalde buigingen het luid gejuich der menigte, die zich op zijnen weg verdrong. Z. M. schepte zich onder luide hoerachs van het volk aan boord van het Fransche Stoomschip *Le Nord* in, waarmede hij, vergezeld van de *Ariel* en de *Swallow* de haven verliet; welke laatste schepen, na den Koning tot in zee begeleid te hebben, in de haven terugkeerden. Kort daarna volgde het stoomschip *Princess Alice* met de bedienden en de bagaadjën.

De zee was zeer onstuimig en hol in het kanaal, zoodat het te vreezen is, dat de vorstelijke reizigers een onaangename overtocht naar Frankrijk zullen hebben.

— De Koningin bezocht, nadat de Koning der Franschen Portsmouth had verlaten, de schepen die op de reede lagen, zoowel de Fransche als Engelsche, en verliet daarna met het jagt *Victoria and Albert* de reede, om zich naar Cowes te begeven.

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 14 October. Te Maubourquet, in het departement der Opper-Pyreneën is den 10 dezer, door een jong landman een heldenstuk bedreven, een ridder van den Kousenband waardig. Op de beestemarkt was een stier los gebroken, als razend vloog hij onder de menigte, alom den schrik rondom zich

verspreidende; reeds was er menig een zwaarder of lichter gewond, toen een kloek vlug jongeling op hem toespreeg, om hem in zijn vaart te stuiten. De stier, bleef een oogenblik verwonderd stilstaan, om den roekeloze die hem den weg versperde, aan te staren, maar sprong weldra, terwijl hij met zijne achterpooten wolven van stof in de lucht deed stijgen, met rood vlammeende oogen en wit beschuimden mond, op zijne tegenpartij af. De jongeling zijne koelbloedigheid behoudende ontdukte den eersten schok, greep daarna den stier bij beide de horens en wierp hem ter neder, onder het daverend gejuich der menigte die zulk eenen moed en zulk eene kracht en vlugheid niet genoeg wist te bewonderen.

— Onlangs is bij het bestuur van den plantentuin eene zonderlinge dwaling ontdekt. Een wolf ten minste zoo als men voorgeaf, was bij de bestuurders van den koninklijken tuin gebragt en daar dezelve volmaakt zwart was hetwelk zeer zeldzaam is, was hij goed betaald geworden. Men had hem in eene der voor wilde dieren bestemde kooijen geplaatst met dit opschrift: *zwarte wolf uit Europa*. Sints eenige weken wandelde het dier trotsch door zijne kooi, toen hij op eens een verschrikkelijk gblaf deed hooren, zoo dat men hem aanstonds voor een hond erkende.

Van den 15den. Een brief uit Papeiti van den 8 Mei, welken de Toulouser *Emancipation* mededeelt, heeft het volgende naschrift; „Het gerucht verspreidt zich, dat de naburige eilanden aan de opstandelingen van Taïti geduchte versterkingen toezenden, en dat de opstand weldra een inderdaad ontzagwekkend voorkomen zal aannemen. Onze magt is reeds door het vertrek van la Meurthe verminderd; nog meer zal zij verzwakken door de afreis van la Charte. — Evenwel, binnen kort moeten, op het driemast-koopvaardischip *Albatros*, twee kompaniën infanterie der marine van de Markiezen-eilanden herwaarts komen. Sedert een paar dagen wordt hier de zeer op hand zijnde aankomst van een Engelsch fregat aangekondigd, dat van Valparaiso verwacht wordt.”

— Te Bordeaux zijn tijdingen uit Senegal ontvangen, meldende dat, na vijf jaren lange vijandelijkheid, Frankrijk met den Koning van Fouta vrede gemaakt heeft. De heer *bataillons-chef Caille* is te St. Louis aangekomen, als overbringer van het met den Almani gesloten traktaat, hetwelk de onderscheiden opperhoofden, zelfs de meest vijandigen geteekend hadden. De gouverneur ad interim, heer *Thouars*, nam dien ten gevolge de noodige maatregelen, om den gomhandel weder op eenen goeden voet te brengen.

— Er loopt een gerucht dat, terstond na 's Konings terugkomst te Parijs, de aankondiging van het negociëren der leening verschijnen zal. Zij zou slechts 150 millioen bedragen, en het huis *Rothschild* zou daarbij een groot Londensch bankiershuis tot mededinger hebben. Zoo het schijnt, heeft men het denkbeeld laten varen, om de leening bij nationale inschrijving te doen plaats hebben.

Van den 16den. Uit Madrid wordt dd. 10 October als volgt geschreven:

De opening der cortes heeft plaats gehad volgens het door de *Gaceta* bekend gemaakte ceremonieel. Ten 1½ ure trad de Koningin de zaal binnen, voorafgegaan door de commissien der beide wetgevende lichamen en hare eere-dames, de Hertogin van *Medina Celi*, de Hertogin de *Gor* en de Markiezin van *Branchiforte* en gevolgd door den Graaf de *Santa Coloma* en den Markies de *Malpica*. In de tribune der Koninklijke familie waren gezeten de Koningin-moeder, de infante donna *Maria Louisa* en de infant don *Francisco de Paula*. Zoodra de Koningin plaats had genomen en de zes ministers zich ter harer rechter en linkerzijde hadden geplaatst, stelde de president van den raad aan de Koningin de openings-rede ter hand, welke de Koningin met luider en verstaanbare stem voorlas.

De minister van financien, wiens werkzaamheid niet verflauwt, heeft met de opening der cortes doen coïncideren het bekend maken van verscheiden financiële maatregelen, die het groote voordeel hebben, dat zij voorzien in de openbare dienst, zonder de inkomsten van den staat te verpanden.

Deze maatregelen zijn de volgende: 1º. De vlottende schuld wordt tegen den prijs van 40 in een 3 pCts. fonds geconverteerd; de opbrengst van het gezegelede papier en het zout, die aan de vlottende schuld werden besteed, is thans van dien last ontheven en vloeit in de schatkist; 2º. al de schuldvorderingen, die door de hypotheek van verschillende inkomsten gewaarborgd waren, worden almede in 3 pCts fonds ten tot den prijs van 35 geconverteerd. Bij een derde decreet worden al de opbrengsten der Havanna, na aftrek van al de onkosten van administratie, enz., ter beschikking gesteld van de amortisatie-kas en van die inkomsten zal de som worden afgezonderd, welke benodigd is voor de betaling der interest van de binnen- en buitenlandsche schuld; alleenlijk zal het in December aanstaande vervallende semester door de amortisatie-kas uit andere middelen worden betaald, welke het gouvernement haar zal aanwijzen.

— Sedert eenige dagen is hier eene tijding in omloop, welke gewigtige gevolgen zoude kunnen hebben, indien zij zich bevestigde. Men zegt, namelijk, dat de generaal *Espartero* voornemens is, zich aan Hr. Ms. regering te onderwerpen, nu de Koningin meerderjarig is geworden. Waarschijnlijk staat dit gerucht eenigerwijze in verband met de bekendmaking van het manifest van *Espartero*, en wordt dit manifest uitgelegd als eene indirecte daad van adhesie des ex-regents aan het tegenwoordige gouvernement.

CALAIS, den 15 October, ten drie en een half ure des namiddags. De Koning is ten drie ure aan wal gestapt. Hij heeft eene wapenschouw over de nationale garde gehouden en de civiele en militaire overheden in gehoor ontvangen. Hij is door de gehele bevolking met de meeste geestdrift ontvangen.

Van den 17den. Den 15den, ten 6 ure, des namiddags is de Koning, van Calais komende, door Boulogne gepasseerd, waar hij door de inwoners met onbeschrijfelijk vreugdegejuich verwelkomd is en de nationale garde gemonsterd heeft. Den volgende morgen ten vier ure heeft Z. M. het kasteel van Eu bereikt. De Koningin was haren gemaal te gemoet gereden, dien zij een postried ver van Boulogne ontmoet heeft. Onze bladen zeggen thans, dat Zondag de dag zal zijn, waarop men Z. M. en de koninklijke familie te Parijs terug mag verwachten. De beide ministers, van buitenlandsche zaken en van marine, die hem verzeld hebben, moeten er reeds heden avond aankomen.

— Het *Journal des Débats* deelt nog eenige bijzonderheden van 's Konings verblijf in Engeland en terugreis naar Frankrijk mede. Z. M. zou op de *Gomer*, die te Portsmouth lag, teruggekeerd zijn, en zelfs had Koningin *Victoria* een middagmaal onder de Fransche vlag aangenomen, maar (gelijk wij gezegd hebben) weder en zee waren zoo onstuimig, dat men het denkbeeld om te Portsmouth scheep te gaan moest opgeven. De Koning begaf zich derhalve naar Douvres, en aan de Fransche stoomboot *le Nord*, die in Duins lag, werd bevel gezonden om Z. M. in eerstgemelde haven aan boord te komen nemen. Op deze stoomboot, die door de Engelsche steamers, *Ariel*, *Swallow* en *Princess-Alice* verzeld geworden is, heeft Z. M. den overtocht gedaan. Eenige oogenblikken voor zijn vertrek heeft hij nog het adres van den stedelijken raad van Douvres ontvangen, gelijk hij er reeds vroeger, nog te Windsor, een ontvangen had van den raad van London. Beide deze adressen heeft hij in denzelfden geest en met dezelfde minzaamheid als dat van Portsmouth beantwoord, en vooral aan de leden der Londense deputatie vele blijken van vriendschappelijke herkenning gegeven. Op het punt om Windsor te verlaten, heeft de Koning aan onderscheidene beambten van het huis der Koningin blijken zijner vorstelijke mildheid doen toekomen. Daarenboven hebben de bedienden 25,000 francs en de armen van Windsor 4000 francs ontvangen. Ook zijn aan de Fransche sociëteit van weldadigheid, die den den Koning bij zijne komst begroet had, 10,000 francs toegezonden.

— Het Parijsche blad *Galignani's Messenger*, dat gewoonlijk en wel inzonderheid omtrent de Britsche zaken goed onderrigt is, bevestigt de vroeger ge-gene tijding, dat Koningin *Victoria* en Prins *Albert* de door Koning *Lodewijk Filips* aan hen gedane uitnoodiging hebben aangenomen en toekomend jaar een bezoek op het kasteel der Tuilerien zullen komen afleggen.

— De Engelsche *Times* geeft thans te verstaan, dat het bezoek, hetgeen onlangs Z. M. de Keizer van Rusland bij Koningin *Victoria* heeft afgelegd, geen ander doel had, dan om een handels-traktaat tusschen Engeland en Rusland, op breedere grondslagen dan het tot nog toe bestaande, tot stand te brengen.

— De regering heeft, zoo men meent, heden de tijding ontvangen, dat de

hertog van Anmale, den 18 dezer uit Algerie te Toulon aankomen is en den volgenden ochtend naar Parijs op weg zou gaan. De Prins was in den nacht van den 8sten op den 9den te Algiers gearriveerd, van waar hij naar Toulon is overgestoken.

N E D E R L A N D E N .

's GRAVENHAGE, den 17 October. Ingevolge art. 99 der grondwet, zal aanstaanden Maandag, den 21 dezer, de gewone vergadering der Staten-Generaal worden geopend. Bij dat naderende tijdstip; achten wij het niet ondoelmatig hier thans de lijst te laten volgen der leden, waaruit de beide Kamers, bij de ophanden zijnde bijeenkomst, zullen zijn zamengesteld, met aanwijzing, voor zoo veel de leden der Tweede Kamer aangaat, van de jaren hunner afstreding; zijnde de leden, die in de vorige bijeenkomst, hetzij in de Eerste, hetzij in de Tweede Kamer, geene zitting gehad hebben, in cursieve letteren uitgedrukt.

E E R S T E K A M E R .

F. A. graaf van der Goltz.
F. G. baron van Lynden van Hemmen.
J. W. Dedel.
A. W. baron van Pallandt van Beerse.
Jhr. H. B. Martini.
Mr. A. van Gennep.
Jhr. J. Jarges.
Jhr. J. H. van Lynden van Lunenburg.
Mr. A. G. Verheyen.
Jhr. Mr. G. G. Clifford.
Mr. C. G. Byleveld.
M. C. W. baron du Tour van Bellinchave.
G. graaf Schimmelpenninck.
A. W. J. J. baron van Hugénoth van Aerd.
D. H. baron Chassé.

A. van der Hoop.
H. R. Trip.
Graaf W. A. W. van Limburg-Stirum-Noordwyk.
Jhr. Mr. van O. Swinderen van Rensuma.
Baron A. W. van Bienen van de Groote Lint.
P. W. baron de Liedel de Well.
M. Piepers.
Mr. P. A. Brugmans.
H. baron Merkus de Kock.
Mr. M. C. van Hall.
J. W. baron Huyssen van Kattendyke.
Mr. J. G. van Nes.
Jhr. Mr. W. L. F. C. ridder van Rappard.

T W E E D E K A M E R .

Jaren van
afstreding. NOORD-BRABAND.
1845 Mr. P. Gouverneur.
— Jhr. L. J. B. van Sasse van IJsselt.
1846 Jhr. Mr. J. O. de Jong van Beek en Donk.
— Mr. R. P. Romme.
1847 Mr. J. L. A. Luyben.
— Mr. J. A. Mutsaers.
— Mr. L. D. Storm.
GELDERLAND.
1845 Mr. M. J. de Man.
— Mr. R. Scheers van Harencarspel.
1846 Baron C. J. A. van Nagell tot Ampsen.
— J. T. H. Jhr. Nedermeyer ridder van Rosenthal.
1847 E. W. van Dam van Isselt.
— Mr. J. M. de Kempenaer.
ZUID-HOLLAND.
1845 Mr. C. B. Nederburgh.
— Jhr. W. Boreel van Hogelanden.
— Jhr. Mr. O. Repelaar van Mole-naarsgraaf.
— Mr. J. R. Thorbecke.
1846 E. P. de Monchy.
— Mr. J. C. Faber van Riemsdijk.
— Jhr. Mr. D. T. Geyers van Endegeest.
— Mr. G. W. Verwey Mejan.
— Mr. L. C. Luzac.
— Mr. S. H. Anemaet Pz.
1847 Mr. P. C. Schooneveld.
— M. A. F. H. Hoffman.
NOORD-HOLLAND.
1845 Mr. J. Enschedé.
— Jhr. Mr. D. Hooft.
— F. C. W. Draivesteyn.
1846 Mr. C. A. den Tex.
— Mr. J. Corver Hooft.
1847 Jhr. Mr. H. Backer.

Jaren van
afstreding. NOORD-HOLLAND.
1847 Jhr. Mr. P. van Akerlaken.
— Mr. H. A. van Bleiswyk.
— Mr. J. J. Uitwerf Sterling.
— Mr. J. S. van Naamen.
ZEELAND.
1845 Mr. J. G. Hinlopen.
1846 Mr. J. de Backer.
1847 Jhr. Mr. J. Snouck Hurgronje.
UTRECHT.
1845 Dr. H. Menso.
1846 Baron J. K. van Goltstein.
1847 W. R. baron van Heeckeren van Brandenburg.
VRIJSLAND.
1845 Mr. A. Telting.
1846 Dr. S. Brouwer.
— Mr. T. S. Tromp.
1847 Mr. N. van Heloma.
— Mr. S. baron van Heemstra.
OVERIJSSSEL.
1845 Mr. G. J. Bruce.
— Mr. W. H. Cost Jordens.
1846 Mr. A. J. Duymaer van Twist.
1847 J. H. graaf van Rechteren.
GRONINGEN.
1845 Mr. C. Star Busmann.
1846 Jhr. Mr. J. E. van Panhuys.
— Mr. B. Wichers.
1847 Mr. H. J. H. Modderman.
DRENTHE.
1847 Mr. G. Kniphorst.
HERTOGDOM LIMBURG.
1845 A. H. T. baron Michiels van Verdunyn.
1846 J. J. F. M. H. Corneli.
1847 Mr. M. P. H. Strens.

— Het bal, 11. Dingsdag avond bij den Pruisischen gezant, graaf von Königsmarck, gegeven, bij gelegenheid van den verjaardag van zijnen Souverein, was zeer luisterrijk. Z. M. de Koning, die de Pruisische generaals montering droeg, en al de leden van het Koninklijk Gezin hebben het bal met Hunne tegenwoordigheid vereerd, uitgezonderd H. M. de Koningin en Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, die door eene ligte ongesteldheid hierin verhinderd werden. Ook het corps diplomatique, de ministers en een groot aantal andere hoog en aanzienlijke personen woonden dit feest bij. Het hotel was niet alleen inwendig, maar ook uitwendig op eene voor de gelegenheid passende wijze feestelijk versierd.

— Uit Dordrecht wordt gemeld, dat het H. M. de Koningin behaagd heeft, aan de aldaar bestaande vereeniging, onder den naam van *Dordrechtse Dorcas*, eene som van f 100 te schenken.

— Men schrijft uit Breda van gisteren: „In het begin dezer maand is een tiental officieren uit het leger, te weten, vijf van het wapen der infanterie, twee der cavallerie, twee der artillerie en een van het wapen der genie, bij de Koninklijke militaire akademie alhier gedetacheerd, ten einde gedurende een jaar of langer, toegepaste studien in onderscheiden krijgswetenschappelijke vakken te houden. De lessen voor deze heeren zijn reeds Maandag 11. aangevangen.”

— Naar men uit Weenen schrijft, zou de betrekking van Keizerlijk Oostenrijksch gezant bij het Nederlandsche hof, die sinds geruimen tijd open is, vervuld worden door graaf *Moritz Esterhazy*, thans secretaris bij het Oostenrijksche gezantschap te Berlijn.

ROTTERDAM, den 16 October. In de werkplaatsen der Nederlandsche Stoombootmaatschappij te Fijenoord worden thans, voor rekening der Russische Regering, verscheiden belangrijke werken uitgevoerd. Daaronder telt men twee paar machines voor stoomregatten van 300 paardenkracht ieder; eene ijzeren stoomboot van 100 paardenkracht, benevens eene ijzeren barge, bestemd om in de Kaspische Zee dienst te doen; voor de sleep-stoombootmaatschappij van de Wolga eene stoomsleepboot met een paar machines van ten minste 250 paardenkracht, welke niet minder dan 2500 ton koopwaren moet kunnen slepen, van Samara tot Ribinks in twintig dagen, en den ledigen scheepstrein terug in acht dagen.

ZWOLLE, den 17 October. Gisteren werd alhier de tweede driemaandelijke vergadering der Zwolsche Stoomboot-Maatschappij gehouden, in welke naar aanleiding van art. 29 der gewijzigde statuten dier maatschappij, een verslag der zaken gedurende de laatste drie maanden werd gegeven.

Aangenaam is het ons te kunnen vermelden dat de pogingen tot instandhouding en vooruitgang dezer onderneming, door het nieuwe bestuur geheel kosteloos aangewend, aanvankelijk eene goede uitkomst opleverden.

De Doorluchtige en Hoogwaardige Heer J. Zwijnen, bisschop van Gerra, enz., allernuistigst bekend als de insteller eener vereeniging van Zusters van Liefde te Tilburg, kwam eergisteren avond hier ter stede aan. Het doel van de komst van Z. D. Hoogwaardigheid was, om het Liefdegesticht der R. K. gemeente in deze stad, aan de leiding van Zusters van Liefde toevertrouwd, te bezoeken. Na het gesticht herhaaldelijk bezocht en deszelfs goede inrigting hooglijk geprezen te hebben, is Mgr. heden morgen naar Tilburg teruggekeerd.

LEEUWARDEN, den 21 October. Men leest in het *Handelsblad*: „Naar hetgeen men van eene gewoonlijk wel onderrigte zijde verneemt, moet de conversie van de nationale 5 per cents werkelijke schuld, in de laatste dagen, weder vele vorderingen gemaakt hebben. Men wil dan ook zeker weten, dat de gelegenheid, om de 5 per cents te verwisselen in 4 per cents, tegen 98½ ten honderd, stellig niet langer opengesteld zal blijven dan tot Zaterdag den 26 dezer.

— Sedert 25 of 30 jaren is de bevolking der Staten van Midden-Europa aanmerkelijk vooruitgegaan. In 1815 telde Nederland 2,150,000 inwoners, en 2,953,618 in 1844; België 2,130,000, thans bijna 4,000,000. In 1815 had de Oostenrijksche Monarchie even 28,000,000 zielen, in 1841 bijna 37,000,000. Pruisen telde 10,600,000 inwoners in 1816, de laatste telling brengt dit getal tot bijna 15,000,000. De zoogenaamde Deutsche Staten hadden in 1822 nog geen 14,000,000 zielen, thans 15,500,000; deze in vergelijking van andere landen geringe aanwinst in bevolking schijnt aan de gedurige landverhuizingen te moeten worden toegeschreven. De bevolking van Zwitserland werd in 1822 geschat op 1,855,000 zielen, in 1841 op 2,250,000. Eindelijk telde Frankrijk 29,152,000 inwoners in 1816 en 34,280,000 in 1841. Bij deze toeneming der bevolking komt nog eene andere omstandigheid, welke niet minder merkwaardig is: de middelbare levensduur is sedert 30 jaren aanmerkelijk toegenomen

namelijk in plaats dat die voorheen in de genoemde landen op 28, 30 of 35 jaren berekend werd, is zij thans 40, 45 tot 50 jaar. De geslachten zouden dus langer dan voorheen leven, en hunne opvolging daarom minder spoedig zijn.

M E N G E L W E R K .

V L A S B E R E I D I N G .

In de inleiding voor het door den Heer van der Leij te Hallum vertaalde werkje van den Heer Hoogleeraar Raimund Veit, te Augsburg, over den Vlasbouw en de Vlasbereiding in België enz. wordt door den schrijver gezegd, dat de in ons gewest genomene zwingelproeven, niet naar wensch uitvielen, omdat men niet, gelijk elders, het Vlas, na de gewone waterroting eene dauwroting deed ondergaan.

Ik wil gaarne het beproeven der dauwroting aan alle Vlasbouwers aanbevelen, evenzeer als het nemen van proeven van andere in het werkje voor goed opgegevene veranderingen in den Vlasbouw en in de Vlasbereiding, al is het ook dat ik daarvan die overgunstige resultaten niet verwacht, waarvan in het werkje wordt gewaagd, maar ik kan dat niet op grond van ondervinding doen, om dat de vroeger door mij genomene proef van Vlasspreiding over het land, na de waterroting te onvolkomen is genomen, en later door mij niet is herhaald geworden, omdat ik waarschijnlijk al te veel hechte aan het denkbeeld, dat het verschil van klimaat, landaard enz. tusschen België en ons gewest zoo vele redenen zouden zijn, dat de dauwroting hier minder dan in België noodig ware.

Maar ik deel het gevoelen van den schrijver niet, dat de in ons gewest genomene zwingelproeven, op ons, op de oude wijze geroot Vlas, niet goed zoude zijn uitgevallen, welk gezegde aanleiding zoude kunnen geven, om van het zwingelen, zonder dauwroting, of ook bij mislukking daarvan, eens vooral af te zien, hetwelk de bedoeling van den Heer van der Leij niet kan zijn, en in allen gevalle met de ondervinding in strijd is. Ik meen daarom de volgende aantekeningen te moeten mededeelen, die op het Bildt in de laatste jaren, met het zwingelen van Vlas op de Brabandsche wijze zijn genomen.

„Wat het zwingelen van Vlas aangaat” — zoo luiden die aantekeningen — „in vergelijking van ons braken en slijpen, daarvan kan gunstig worden berigt, en het is te wenschen, dat onze Vlasbouwers daarmede beginnen, of begonnen zijnde, voortgaan. Van hetzelfde Vlas liet ik een gedeelte door de Zwingel-span en een ander gedeelte op de gewone wijze bearbeiten. — Bij herhaalde proeven bevond ik, dat ik met de spaan 6½ schoven tot een bundel noodig was, waartoe bij de gewone bearbeiding 7 schoven worden verbruikt.”

„De oorzaak hiervan ligt alleen daarin, dat het Vlas door de spaan bewerkt, geheel bewaard blijft, en onder de slijp door de wreede behandeling wegscheurt. Bovendien is het zwingelde Vlas mooier en glansiger en daarom in den handel meer gevraagd.”

„Deze zachtere behandeling met de spaan vereischt, dat het Vlas wat meer geroot moet worden, dan bij onze gewone bereiding noodig is, en het is zeer waarschijnlijk dat men daarom in België en elders het Vlas, na de gewone roting, nog over het land spreidt, om, door de inwerking van de dauw, het beter voor de bewerking te maken.”

„De werklieden verdienen nagenoeg even veel of zij de spaan of de slijp gebruiken. Daarin geoefenden verkiezen de eerste niet alleen omdat zij er meer mede verdienen, maar ook omdat het werk hun gemakkelijker valt. Een moeilijk te overwinnen zwaarigheid blijft echter over; *het werk is nieuw en vreemd*. De ongeoeffendheid in het slaan met de spaan, veroorzaakt aanvankelijk eene krachteloosheid in den arm, die, in eene meerdere of mindere mate tot de andere ledematen overgaat, en hierdoor worden velen afgeschrikt om het zwingelen te beproeven, en willen liever op de gewone wijze arbeiden. Jonge menschen overwinnen deze zwaarigheid echter zeer spoedig. Ik heb jongens na eene oefening van 14 dagen als vlugge zwingelaars zien arbeiden. Trouwens dit is het geval met alle werkzaamheden, dat door aanhoudende oefening handigheid ontstaat, en deze handigheid brengt weder gemakkelijker mede. Wanneer wij onze oude Vlasbereidings-werktuigen naar België zonden om daar te worden gebruikt, dan zoude men uit aller mond hooren verzekeren, niet alleen dat het Vlas door die werktuigen wordt vernield, maar ook dat het werk onmogelijk zoude zijn vol te houden.”

„De in België gebruikt wordende zware braak is mij niet bevallen. Onze arbeiders kneuzen de Vlastengels even goed met de gewone braak.”

„Met de mededeeling van deze aantekeningen heb ik gemeend het zwingelen van ons, ook op de gewone wijze geroot Vlas, te moeten aanbevelen en twijfel niet of het belangrijke werkje van den Hoogleeraar Veit, zal in handen van vele vlasbouwers komen, die proeven zullen nemen en — *het goede behouden*.
N.

Bepalingen voor de Landhuishoudkundige School

TE GRONINGEN.

De *Landhuishoudkundige School* te Groningen opgericht, wegens de in Nederland meer en meer toenemende zucht tot eene Wetenschappelijke beoefening van den Landbouw, en wegens de begeerte van velen om in deze oudste der kunsten een vrij en onafhankelijk bestaan te vinden, is thans naar de volgende bepalingen in werking.

Om als leerling op de Landhuishoudkundige School te worden toegelaten, moet men den ouderdom van ten minste 15 jaren bereikt hebben. Het zal echter aan het Bestuur vrijstaan, zoo het verschil van leeftijd slechts weinige maanden bedraagt, voor bijzondere gevallen eene uitzondering van dezen regel te maken.

De lessen worden gehouden te Groningen van den 15 October tot den 1 April en op eenu Boerderij der School te Grouningen van den 1 April tot den 15 October.

Vakantiën zijn er 3 weken met Kerstijd, 2 weken met Paschen en 3 weken met Pinksteren.

Voor kost en inwoning bij eenen daartoe aangestelden Ambtenaar van de School en voor het onderwijs (daaronder ook begrepen het onderwijs, zoo dit verlangd wordt, in het Fransch en Duitsch), betaalt men voor alles te zamen f 400 gedurende een geheel jaar, of voor het winter-halfjaar f 230, voor het zomer-halfjaar f 170; voor korter tijd naar evenredigheid; doch nooit voor minder dan voor een vierdeeljaars.

Als men voor kost en inwoning zelf zorg draagt, betaalt men, in het winter-halfjaar, voor de eigentlijke *Landhuishoudkunde* niets, en voor het onderwijs in de overige vakken (*Natuurkunde, Scheikunde, Kruidkunde, Natuurlijke Historie, Wis en Werktuigkunde*) slechts f 40. Een niet inwonend leerling zal echter bij den Onderwijzer der School mede onderwijs kunnen ontvangen in de nieuwere talen, doch dan tegen betaling naar een vastgesteld Tarief. Wanneer men 'szomers op zijn eigen kost is, betaalt men f 60. De kosten voor de bewasching betalen de leerlingen zelve. Gedurende de vakantie kunnen de kostleerlingen, des verkiezende, in de gestichten der School op den gewonen voet blijven, zonder afzonderlijke betaling.

Het onderwijs bestaat 'szomers in praktische oefeningen in den landbouw en in herhalingen van het 'swinters geleerde, onder de leiding van Ambtenaren der School. Leerlingen, die 'szomers in het gebouw wonen, vinden daar ook gelegenheid tot onderwijs in de nieuwere talen, zonder afzonderlijke betaling.

Alle betalingen aan de School geschieden in de eerste maand van elk ingetreden half jaar.

Bij het verlaten der School zal men een Getuigschrift nopens de volbragte studien kunnen vragen, onder betaling van f 20, ten behoeve van het Fonds der School.

Het Bestuur houdt aan zich het recht om leerlingen, die goede orde verstoren, of zich aan wangedrag schuldig maken, van de School te verwijderen, in welk geval de reeds betaalde inschrijvingsgelden terug gegeven worden naar evenredigheid van den tijd, dien de leerlingen op de School hebben vertoefd.

Men vervoeg zich voor het een en ander aan het *Bestuur der Landhuishoudkundige School*, of aan den Hoogleenaar H. C. van Hall, te Groningen.

Van tijd tot tijd hebben wij onze Landgenooten, opmerkzaam gemaakt, op de Landhuishoudkundige School te Groningen, omdat ons deze inrigting, zoo belangrijk voorkomt ter opleiding van jeugdige Landhuishoudkundigen. Aanvankelijk draagt deze inrigting de goedkeuring van deskundige en onbevooroordeelde weg, en het is te hopen, dat deze instelling voortdurend aan het doel, dat daarmede wordt beoogd, moge beantwoorden. Tot hiertoe zijn er echter weinige leerlingen uit Friesland afkomstig, op bovengemelde School geplaatst; hetgeen waarlijk te betreuren is, omdat daardoor de Zonen onzer landgenooten van eene wetenschappelijke opleiding in hun vak, schier geheel en al verstoken blijven. Nogmaals raden wij dus, onze meergegoede Friesche landgenooten, in hun belang en in dat van hun gezin aan, deze zaak ernstig te overwegen, en van eene instelling gebruik te maken, waarvan men zich een wezen-

ijk nut voor den Landbouw mag beloven, waarom wij het belangrijk oordeelen, bovenstaande bepalingen, mede te deelen, en den Belanghebbenden, welke nopens het doel en de strekking van deze School meer wenschen te vernemen, aanbevelen om te Lezen, het onlangs te Groningen ten voordeele van het vaste Fonds van hetzelfde uitgegeven werkje getiteld: *De Landhuishoudkundige School te Groningen, in haren oorsprong en tegenwoordige inrigting geschilderd*, door H. C. VAN HALL, Hoogleraar te Groningen, waarvan bereids op den 12 Augustus II. in deze Courant eene aanprijzende mededeeling is gegeven.

Leeuwarden, October 1844.

J. J. Ba.

DE BARBARIJSCH E ROOFSTATEN.

PLAATSBSCHRIJVING.

(Vervolg van No. 83.)

MOGADOR is eene nieuwe stad, die nog geene Eeuw oud is. Zij werd door den Sultan MULEI MOHAMMED in 1760 gesticht, om eene Zeehaven, nabij de hoofdstad MAROKKO te bezitten, van waar zij omstreeks 48 uren gelegen is. De bevolking van Mogador schijnt thans niet meer dan 12 à 14 duizend zielen te tellen, waaronder bij de 14 à 15 honderd Joden en slechts zeer weinige Christenen zijn. Men drijft er veel handel en wel het meest van alle de Marokkaansche Zeehavens. De tolregten brengen aan het rijk eene jaarlijksche som, van een half miljoen guldens op. In de Landstaal wordt Mogador *Souërah* genoemd. Het Eiland bij de stad gelegen, draagt bij de inwoners de naam van MOGADOR, naar een' Heiligen, Sidi MOGADOUL genaamd, wiens Graf men er vindt. Voor de stichting der stad, waren dit Graf en de Kapel reeds aanwezig. Daar de stad tusschen rotsen gebouwd is, tegen welke de zee onophoudelijk hare hemelhooge en woeste golven breekt, is hare stichting niet dan met zeer vele moeite, zwaren arbeid en groote kosten volbragt. Een fransch Ingenieur CORNET genaamd, heeft het werk ontworpen en bestuurd, terwijl Franschen, die men bij de stad LARACHE gevangen genomen en tot slaven gemaakt had, dit zware en moeilijke werk hebben moeten verrigten; en Renegaten, dat is: Christenen die het Turksche geloof hadden aangenomen; als opzigters over het werk gesteld werden: want hier geldde ook de spreuk: *een Renegaat is erger dan een Turk*. De stad werd grootendeels binnen de tien à twaalf jaren voltooid, en door verschillende Natien bevolkt. Vele Europeesche kooplieden hebben zich te Mogador gevestigd, om dat er vele en zeer groote voordeelen aan den handel, die zij daar dreven, verbonden waren. In vervolg van tijd zijn die voordeelen merklijk verminderd en door zware tolregten gedrukt, redenen dat vele Europeesche kooplieden Mogador hebben verlaten en naar hun Vaderland zijn teruggekeerd. De bevolking van Mogador beliep wel eens meer dan 25000 zielen; dan schraap, roof- en plunderzucht, benevens godsdienstige dweepzucht en dispotismus, blijven hare bevolking bij aanhouden verminderen. Deze stad levert in de verte het heerlijkste gezigt op en heeft veel eener landelijke schilderij. Zij is even als alle andere Turksche steden met torentjes van Moskeën (kerken) voorzien, die een allersierlijkst gezigt opleveren: dan de stad van binnen, is noch fraai noch sierlijk, hoewel men haar, voor de best gebouwde stad van het geheele rijk houdt. Daar de grondslagen der stad, als het ware aan de zee, ontwoekerd zijn, heeft zij bij stormachtig weder, het voorkomen als onder de zee, te zijn begraven. Men kan hare ligging het best vergelijken, met een schip, dat door hooggaande zeeën ginds en herwaarts geslingerd wordt, dat dan zichtbaar en dan weder onzichtbaar wordt en als het ware onder de golven begraven is.

De haven wordt gevormd door een klein Eiland, hetwelk ten Zuid-Westen gelegen is. De schepen ankeren langs de Oostkust des Eilands, zijnde men daar tegen de Noorden- en Westewinden beveiligd; dan de Zuidenwind, die aldaar veel door stormen vergeeld is: doet menig Schip zelfs in de haven vergaan. De gemeenschap tusschen de stad en het Eiland, wordt door kleine schepen of sloepen, onderhouden, het geen veel levendigheid veroorzaakt, kunnende groote schepen, die eenigen diep gang hebben, de stad niet bereiken, hetgeen voor haren handel, zeer schadelijk en nadeelig is: aangezien dezelve daardoor, met groote kosten en moeilijkheden gedrukt wordt.

Dit Eiland heeft eene lengte van eene vierde mijl en eene geëvenredigde breedte.

Men vindt op hetzelfde vier goede batterijen. De vestingwerken der stad, als zijnde op een kanonschots lengte van daar gelegen, bestrijken de ankerplaats en het Eiland. Het gaat om die redenen, met zeer groote moeilijkheden vergezeld, dit Eiland te bemagtigen, vooral als het geschild der vestingwerken door geoefende en kundige krijgslieden bestuurd wordt. Ook vindt men in de stad verschillende Magazijnen, het paleis des Keizers, de Kasbah, het kwartier der Joden en dat der Negers, welke aan het einde der stad gevonden worden: wordende de stad zelve door Muselmannen bewoond. Men heeft er verschillende Moskeën (kerken), eene markt en vele wel gebouwde huizen, ook heeft men er verschillende winkels. De Inboorlingen van Mogador vervaardigen verschillende werktuigen van ijzer, als: messen, zoo ook worden er vele schoenen en andere voorwerpen van het Marokkaansche leder gemaakt.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De bevolking van het Marokkijsche Rijk, wordt gewoonlijk op 8 à 9 millioenen zielen geschat. Hiervan zijn 3,500,000 Mooren, 2,300,000 Bergers, 1,450,000 Schebeche, 740,000 Arabieren en 340,000 Joden, meestal afstammelingen, die door Spanje onder de regering van Koning Ferdinand uit dat rijk verdreven zijn:

De voortbrengselen zijn:

a. Uit het plantenrijk: Koren, amandelen, dadelen, gom en olie.

b. Uit het dierenrijk: Veel hoornvee, rijke woldragende schapen en schoone Barbarijsche paarden.

c. Uit het delfstoffenrijk: Veel koper, eenig goud, zilver en ijzer.

Kunstvoorbrengselen zijn: Marokijnleder en zijde.

Bestuur: MULEI ABD-EL-RAHMAN regeert er sedert 1822 als Keizer. Zijne inkomsten worden op 10 millioen guldens begroot. Deze inkomsten worden verkregen, door een hoofdbelasting op de Joden, de tienden der bezittingen zijner onderdanen, schattingen van kleine Vorsten en geschenken van de Europeesche Mogendheden: de twee laatsten worden allengskens minder.

De wetgeving op het stuk van handel, is aan gedurende afwisseling onderhevig. Verschillende handels-artikelen; als ossen, was, bloedzuigers enz., maken eene monopolie uit, welke de Keizer verpacht. Het artikel van *Bloedzuigers* bedraagt 's jaarlijks 80,000 guldens.

Het Leger, dat uit Mooren en Negers bestaat, telt in gewone tijden 12,000 ruiters. Ingeval van oorlog kan de Keizer meer dan 100,000 man onder de wapenen brengen. Men telt er gewoonlijk 24 à 25 oorlogschepen, van verschillende namen en grootte.

De Mooren bewonen de steden, drijven handel en beoefenen handwerken. De Arabieren bewonen het platte land en leiden een zwervend leven. De Joden staan in vele betrekkingen met de Christen-staten.

De hoofdstad des Rijks, MAROKKO, werd in de elfde Eeuw gebouwd. Zij is wel gelegen in eene schoone en aangename streek. Zij heeft drie uren in den omtrek en bevat 36000 Inwoners. Het inwendige der stad is somber en morstig. De huizen hebben slechte eene verdieping, geene vensters naar buiten en platte daken. Het Keizerlijk Paleis is versterkt en maakt op zich zelve eene kleine stad uit. De voornaamste handeldrijvende natien met de Marokkanen, zijn: de Engelschen, de Sardiniërs, de Marseillanen en de Amerikanen. De uitvoer harer voortbrengselen neemt steeds toe. Het is zeer moeilijk eenen oorlog met de MAROKKANEN aan te vangen; dezelve kan van langen duur zijn, en staat aan vele wisselvalligheden bloot.

Harlingen, September 1844.

VAN STEENDEREN.

Op heden den veertienden October achttien honderd vier en veertig, heb ik BROER STELLINGWERFF, Deurwaarder bij de Arrondissements Regthank te Sneek, aldaar woonachtig.

Ter requisitie van Hendrik Sijbrands Deinum, Schipper, gedomicilieerd te Workum, — Sjoerd Sijbrands Deinum, Werkmán te Witmarsum, — Sake Sijbrands Deinum, Kleermaker te Leeuwarden, — Attje Sijbrands Deinum, Huisvrouw van en gesterkt met Hendrik Gerbens de Boer, Grofsmid te Workum, — Gerben Jarijs Deinum, zonder beroep te Workum, in hoedanigheid van Vader en Voogd over zijn minderjarig Kind Trijntje, bij zijne wijlen Huisvrouw Aaltje Sijbrands Deinum in echte verwekt, — en Sijbrand Tjibbes Deinum, woonachtig te Amsterdam, domicilie kiezende te Sneek, ten Kantore van Mr. BAUKE HAGA, Procureur aldaar, die in dezen tevens als zoodanig voor hun zal oopen.

En uit kracht van een vonnis gewezen bij verstek door de Arrondissements Regthank te Sneek, den vijf en twintigsten September j., tusschen mijne Requiranten als eischers en nagenoemde Gerben Sijbrands Deinum als gedaagde en defaultant, behoorlijk op de expeditie geregistreerd,

TEN TWEEDENMALE GEDAGVAARD,

GERBEN SIJBRANDS DEINUM, laatst te Workum woonachtig, thans zonder bekende woonplaats of verblijf.

Om te compareren op een termijn van drie maanden, en alsoo op Woensdag den negen en twintigsten Januarij achttien honderd vijf en veertig, des voormiddags ten half elf ure, voor de Arrondissements Regthank te Sneek, zitting houdende in het Paleis van Justitie aldaar, — ten einde:

Aangezien gedaagde laatst te Workum woonachtig, in de Conscripctie van 1700 negen en tachtig heeft geloot en den vijftienden October 1800 elf, als een dienstpligtig nummer hebbende getrokken, is ingelijfd bij de derde compagnie vierde bataillon destijds gestationeerd te Antwerpen.

Aangezien de Eischers in den 1800 twaalf, berigt van gedaagde hebben ontvangen en hij toen den vijftienden Junij bij het eerste bataillon eerste compagnie was ingedeeld, en daarmede naar Dantzig was vertrokken.

Aangezien de Eischers na den jare 1800 twaalf, nimmer eenig berigt van gedaagde hebben ontvangen, en alsoo deszelfs leven of dood onzeker is.

Aangezien gedaagde zijne woonplaats heeft verlaten, zonder volmagt tot het waarnemen van zijne zaken gegeven, of orde op het beheer van dezelve gesteld te hebben, en er alsoo na de laatste tijding meer dan vijf jaren zijn verlopen, en de Eischers er grootelijks belang bij hebben, dat zij een vonnis van voornoemde Regthank obtineren, waarbij verklaard wordt, dat er rechtsvermoeden van overlijden bestaat, ten opzichte van gedaagde als der Eischers Broeder en Oom, aangezien zij tot deszelfs nalatenschap gerechtigd zijn.

Aangezien Gedaagde op de eerste dagvaarding niet is verschenen, en er toen tegen denzelfden verstek is gevraagd en verleend, en dientengevolge de Eischers is vergund den Gedaagde op nieuw op een termijn van drie maanden te dagvaarden.

Mitsdien aan gemelde Regthank van zijn aanwezen te doen blijken, en zulks ingevolge art. 523 van het Burgerlijk Wetboek, zullende door mijne requiranten bij non-comparitie van Gedaagde verlof tot eene derde dergelijke dagvaarding aan voormelde Regthank worden verzocht.

Afschrift dezes, alsmede van voormeld vonnis, is door mij Deurwaarder aangeplakt aan de voorname deur der Vergaderplaats van de Arrondissements Regthank te Sneek, alsmede aan het Huis der Gemeente te Workum, als zijnde Workum, de laatste woonplaats van Gedaagde, terwijl een gelijk afschrift dezer stukken door mij Deurwaarder is overgegeven aan den Edel Achtbaren Heer Mr. WILLEM FREDERIK KEUCHENIUS, Officier bij voornoemde Regthank, exploit doende aan deszelfs parquet en sprekende aldaar met Zijn Edel Achtbare in persoon, die het oorspronkelijke van dit exploit voor gezien heeft geteekend. De kosten zijn f 11,53.

(get.) B. STELLINGWERFF, Deurw.

Gezien bij mij Officier bij de Arrondissements Regthank te Sneek, den 14 October 1844.

(get.) KEUCHENIUS.

Geregistreerd twee bladen z. r. te Sneek vijftien October 1800 vier en veertig, deel 19, folio 104, vak een, ontvangen tachtig cents regt, is met 33 opcenten een gulden tien een halve cent.

De Ontvanger,
(get.) ROUSSEAU.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen geveild worden te Amsterdam, op Donderdag den 14 November 1844:

25,422 Kranjans en Kanassers JAVA SUIKER, liggende aldaar.

20,889 dito dito te Rotterdam.

2,144 dito dito Middelburg.

1,823 dito dito Dordrecht.

Waarvan de Notities met de Veilconditie in tijds zullen worden uitgegeven. Amsterdam, den 15 October 1844.

VAN DER OUDERMEULEN, President.

T. SCHUURMAN, Directeur fung. Secretaris.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 18 October 1844, f 30,50 à f 32,50.

KAAS f 12,00 à f 14,50.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het FRIESCH GENOOTSCHAP van Proef-ondervindelijken Landbouw:

LEEWARDEN, Vrijdag den 18 October 1844: f 32,50.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 19 October 1844.

NEDERLAND.		GEBL.		PORTUGAL.		GEBL.	
Werk. Schuld 2½ pCt.	62½	63	62½	Neg. te Londen 2½ pCt.	50	50½	50½
Dito dito ... 3	75½	76	75½	RUSLAND.			
Dito dito ... 4	96½	96½	96½	1798, 1816... 5 pCt.	108½	109	108½
Dito dito ... 5	99½	100	99½	1820, 1829... 5	108	108½	108½
Domein-Loos. 5	99	99	99	Dito bij Hope... 4	92	92½	92½
Amort.-Synd. 4½	99	99½	99½	Dito bij Stiegl. 4	91½	91½	91½
Dito dito... 3½	90	90	90	AMERIKA.			
Handel-Maats. 4½	147½	148½	148	Oblig. .... 5 pCt.			
Dito 1837/39. 4½				Bank-Actien.	7½	7½	7½
O. I. Leening 4	96½	97	96½	OOSTENRIJK.			
SPANJE.				Metaliek. .... 5 pCt.	109½	109½	109½
L.b. Ard. van 85 5 pCt.	20½	20½	20½	W.B. bij G. & Co. 4			
Litoonbep. Stuk. 5	18½	18½	18½	BRAZILIE.			
Dito. 3	35½	35½	35½	Obl. te Londen 5 pCt.	86½	87	86½
Ardoins Coupon.	25½	26	25½				

Spanje Passive 6, ½, ¼, ⅙; Polen 4 pCt. 87½, ¾, ⅝; Pools. Loten fl. 500, 412, 414, 418; Nap. Cert. bij Falc. en Co. 91½, 92½, 92; Braz. 1843 100, 85½, 86, 85½; Bl. Griek. 100, 11½, 12, 11½; Mexico 32½, 33, 32½; Venez. 2 pCt. 43½, 44½, 44; Col. ex Venez. 11½, 12, 11½.

Integralen waren heden iets minder vast; de overige binnenlandsche fondsen meerendeels in dezelfde stemming; Handelmaatschappij prijshoudend.

Spaansche fondsen zijn iets lager geweest; Portugal iets williger; Braziliën een weinig beter in koers; overigens prijshoudend.

Bij de plaats gehad hebbende 12de trekking der Pruisische Loten te Berlijn op den 15 October van 50 Rth. zijn de volgende 108 Serien uitgekomen:

No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.
6	116	301	534	806	907	1100	1273	1433	1809	2048
29	123	372	557	814	916	1109	1284	1502	1881	2062
41	156	379	558	818	941	1118	1351	1548	1899	2091
58	181	402	559	825	970	1167	1372	1612	1929	2108
63	186	467	573	831	978	1184	1396	1672	1932	2111
67	232	476	727	835	1053	1185	1397	1702	1940	2149
87	272	508	732	870	1064	1203	1398	1712	2005	2175
102	277	513	778	883	1069	1226	1449	1728	2022	2180
105	280	528	789	893	1090	1236	1472	1732	2042	2183

De in deze 108 Serien vervatte 10,800 Nummers, zullen van af den 15 Januarij 1845 met eene Premie van 80 Rth. per stuk, afbetaald worden.

** Getrouwd:

KAREL SCHUCK en TJITSCHÉ DE JONG,

op 's Bruids 28ste geboortedag en vijf en twintigjarige Echtvereeniging van des Bruids Ouders.

Stavoren, den 14 October 1844.

** Getrouwd:

J. B. DOMPELING, Med. Doct. te Utrecht, en

J. M. VAN CAMPEN, Wed. F. P. G. VAN ENSCHUT.

Friesema-State te Idaard, den 16 October 1844.

** Ondertrouwd:

T. C. WINKLER en

den 20 October 1844.

K. KRAMER.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

** Heden is van een dood Misje befallen C. J. DUBBELBOER, Echtgenoot van

J. DE BOER,

den 11 October 1844.

Genees- Heel- en Vroedkundige.

** Heden verlost van een Zoon, T. BAKKER, Echtgenoot van

JAC. PLET.

Leeuwarden, den 16 October 1844.

** Mijne geliefde echtgenoot, EVA MARGARETHA TRAMPEN, beviel heden morgen voorspoedig van eenen welgeschapenen Zoon.

Harlingen, den 16 October 1844.

D. SNIJDER Chir. et Obst.

GRONINGEN, den 17 October 1844. Mijne geliefde Echtgenoot T. J. C. VAN SIPPAMA beviel heden van eene DOCHTER.

J. A. C. ROVERS.

** Heden overleed in den ouderdom van ruim 60 jaren, de Heer WIJBRAND

H. v. d. ZEE.

Parrega, den 17 October 1844.

Wed. v. d. ZEE.

* * * Heden nacht ruim 12 ure overleed na eene langdurige ziekte mijn geliefde Echtgenoot **GEERTJE JELLES HOEKSTRA**, in den ouderdom van 80 jaren en zes weken, na eene echtvereeniging van circa 10 jaren, mij nalatende 4 Kinderen waarvan 3 uit vorige huwelijken.

Zwaar valt mij en mijne Kinderen dit verlies, doch wij wenschen met stille gelatenheid in den wil van den Almagtigen te berusten.

Workum,
den 10 October 1844.

J. T. VAN DER BRUG,
Mede uit naam mijner Kinderen en
Behuurdkinderen.

* * * Na eene Huwelijks-Verbindtenis van slechts vijf maanden, overleed heden mijn geliefde Echtgenoot **SIEBREN P. POSTMA**, in den ouderdom van ruim 28 jaren.

Idzegahuizen, den 18 October 1844.

WIEPKJE R. BANGMA,
Wed. S. P. POSTMA.

HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN HARLINGEN brengt hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat de gewijzigde of veranderde *Legger* van de Onderhoudsplichtigen, tot het beheer, onderhoud enz. der Rij- en Voetwegen, Vaarten, Waterlossingen, Bruggen en Tillen in deze Gemeente, overeenkomstig art. 3 van het deswegens bestaande Reglement van heden af gedurende twee maanden op het Stadshuis ter visie zal liggen en dat de bezwaren daartegen binnen ééne maand na dit tijdstip schriftelijk aan voorsz. Bestuur moeten worden ingeleverd.

Harlingen,
den 21 October 1844.

Het Plaatselijk Bestuur, voornoemd,
J. RODENHUIS.
Ter ordonnantie van hetzelfde,
K. BLOK.

Op Ameland aan strand gespoeld en geborgen zijnde, de navolgende Goederen, als:

Een CHALLOUP, gemerkt *John Edmond*,
Een DITO, ongemerkt, en
Eene partij WRAK HOUT,

zoo worden de eigenaren daarvan bij deze nitgenoodigd die Goederen, binnen vier maanden na heden, te reclameren, bij den Heer Grietman van Ameland, belast met het beheer der Opperstrandvonderij aldaar.

Ameland, den 15 Julij 1844.

HET GRIETENIJBESTUUR VAN KOLLUMERLAND EN NIEUWKRUISLAND, gedent, bij geslotene briefjes, aan te besteden: De leverantie van 25 tot 35 Kubiek Eiken GRIND; volgens Condition, van heden af ter lezing op het Grietenijhuis te Kollum, alwaar de briefjes franco moeten worden ingeleverd, vóór of op Zaterdag den 26 October e. k.

Kollum,
den 14 October 1844.

Het Grietenijbestuur voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM.
Ter ordonnantie van hetzelfde,
BOLMAN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN IDAARDERADEEL, maken bekend, dat de KERMIS te Grouw zal beginnen op Donderdag den 24 October 1844, en dat op deze Kermis geene Horoskooptrekkers, Rijfelaars, noch Spelers om gewin van Geld, Goud, Zilver of van welken aard ook, zullen worden toegelaten, maar even als alle Bedelaars, strengelijk zullen worden geweerd.

Grouw,
den 13 October 1844.

Grietman en Assessoren voornoemd,
C. BERGSMA.
Ter ordonnantie van deszeven,
Mr. J. VAN DER VEEN, Secretaris.

Aanbesteding bij geslotene briefjes:

Ter levering 1mo van *achtien* zware jonge KOEIJEN, in twee afzonderlijke afleveringen, telken male van *negen* stuks, op Vrijdagen den 8 en 15 November 1844, geschiedende de inschrijving op iedere levering afzonderlijk; 2den van *zes en twintig* vette spalling VARKENS, in eene aflevering op den 30 November 1844.

De voorwaarden en bepalingen betrekkelijk deze beide aanbestedingen, zijn afzonderlijk van heden af aan, ter lezing liggende in het St. Anthonij Gasthuis te Leeuwarden, alwaar de briefjes van inschrijving, vóór of op Donderdag den 31 October 1844, des namiddags vóór één ure zullen moeten worden ingeleverd.

BEKENDMAKING.

Op den 5 November aanstaande zal onder nadere approbatie van den Bataljons Kommandant de aanbesteding geschieden van de benodigde AARDAPPELEN en PATENT-OLIE, voor het alhier in garnizoen houdende 2de Bataillon van het 4de Regiment Infanterie; waarvan de Condition met den 25 dezer, van des morgens 9 tot 12 uren ter lezing zullen liggen op het Bureau van den Majoor bovengemeld Bataillon kommanderende, in de Kazerne Prins Frederik.

Leeuwarden,
den 21 October 1844.

De Commissie,
VAN MUNNICH, Kapl.
LE BRON DE VEXELA, Kapl.

HOUTVEILING.

De Notaris Mr. J. D. VAN DER PLAATS, te Leeuwarden, zal ten verzoeken van **S. TULP**, aldaar, op Donderdag den 31 October 1844, ten 9 ure voor den middag, op den Aarsentuin bij Leeuwarden, verkoopen: Drie ladingen best **ZWOLSCH EIKEN HOUT**, bestaande in Toppen, Zeeg- en Boegstukken van onderscheidene zwaarte en lengte; voorts beste eiken **WOUDBOOMEN**, eenige beste Zeeuwisch esschen **BOOMEN**, en eene partij **KROMHOUT**, **HEK-** en **STEKPALEN**, **LEGGERS** en **DAMLEGGERS**, en eene partij beste gezaagde $\frac{1}{2}$, 1, $1\frac{1}{2}$ en 2 duims eiken **PLANKEN**; alles zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen- en Wagenmakers, Kuipers, enz.

De Notaris O. B. OEBERIUS, te Sint Anna Parochie, zal, op Woensdag den 23 October 1844, des voormiddags ten 9 ure, en zoo noodig den volgenden dag, ten huize van **S. van Bachum**, op het Noordend te Sint Anna Parochie, bij boelgoed, tegen gereed geld, verkoopen:

WINKELWAREN, bestaande in differente soorten Wollens, Streepten, Linnens, Katoenen, Bonten, Doeken; Boendergoed en Kruidenierswaren; 3 stel koperen Schalen en Gewigten, 2 Meelkasten, 2 Toonbanken, waarvan een met Oliebak en Koffijmolen en verdere Winkelgoederen.

MEUBELEN en **HUISRAAD**, bestaande in 1 bruin eiken Kabinet, dito Secretaire, 2 Tafels, 2 Spiegels, 12 Schilderijen, 12 Stoelen, 1 Staartstuk- en 1 Vriesche Klok, 1 Pulpitum, 1 Glazenkast, 1 houten dito, 1 Taptafel en Bank, Blik, Koper, Tin, IJzer en wat meer zal worden te voorschijn gebragt; voorts Een extra groot **KOOLKLEED**, met alles wat daarbij behoort.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, op Donderdag den 24 October 1844, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg van de Weduwe R. K. de Jong, aldaar, bij de finale toewijzing presenteren te verkoopen:

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN** met **HUIZINGE**, **SCHURE**, cum annexis, staande en gelegen in den dorpe Broek, tot Petri en Mei bij T. van der Ende en Vrouw in huring en gebruik, en alsdan vrij te aanvaarden zulks in elf perceelen, met regt van zamenvoeging; waarop geboden is: te zamen f 7997,25.

De Notaris G. PEETING, te Heerenveen, zal, ten verzoeken van den Heer Mr. METZ, aldaar, publiek, op gemakkelijke termijnen van betaling, presenteren te verkoopen:

1. Eene beste **GREIDPLAATS**, bestaande uit **HEEREN HUIZINGE**, **BOEREN-WONING**, **PAARDE-** en **KOESTALLINGEN** en groote **HOOFDSCHUUR**, voorts **TUINMANSWONING**, groote **TUINEN** en **BOOMGAARDEN** met exquise Vruchtboomen, waarbij 19 bunder 60 roede 20 el meestal best **WEIDLAND**, alles in een' Polder ingesloten en gelegen aan den Rijdweg tusschen Heerenveen en Jourc, te Oudehaske Binnendijks.
  2. Twee **WONINGEN** onder een dak, met **TUIN** en **BOSCH**, aldaar over den Rijdweg.
  3. Een **HUIS** met **STALLING**, **SCHUUR**, **TUIN** en **GROND**, aldaar, naast den Polder.
  4. Een stuk best **WEIDLAND**, groot 1,65,80, in de 4de Stelle te Oudehaske Buitendijks, met nog eenigen **BOUWGROND** aan den Rijdweg.
  5. Een stuk **HOOLAND**, groot 5,75,19, in de 30, 40 en 41ste Stellen van Oudehaske Buitendijks gelegen.
  6. Een perceel **WEID-**, **HOOL-** en **RIETLAND**, de *Zandhoogte*, Buitendijks in de 58 Stelle van Oudehaske gelegen, groot met zijn Water 4,07, 50 el.
  7. Een perceel **HOOL-** en **RIETLAND**, aldaar Binnendijks, de *Bloempolle* genaamd, groot 0,95,60 el.
  8. Een stuk **HOOLAND**, groot 0,72,20, gelegen te Nijehaske Binnendijks, aan de Veenscheiding tgen over de Vaart van Jr. Engelen.
  9. Een stuk **HOOLAND**, te Rohel in het Westerschar gelegen, groot ruim 6½ bunder, aan de Hoogedijks Vaart.
  10. Een stuk **HOOLAND**, aldaar, mede aan de Hoogedijks Vaart gelegen, zijnde de helft van ruim 4 bunder, mandeeligen wandelend met *Johs. Tj. Greevelink*.
- Alles in perceelen bij Verkoopboekjes te omschrijven. — Op Sint Petri en Mei 1845 vrij van huur te aanvaarden.

Gegadigden worden uitgenoodigd tot de beschrijving op Vrijdag den 28 October 1844, des avonds ten 5 ure, ten huize van de Wed. Meijer, in het Posthuis te Heerenveen. Informatien en Verkoopboekjes zijn bij den Notaris verkrijgbaar.

Verkoop van Vastigheden.

STRIJKGELD 240 GULDENS.

Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, op Zaterdag den 26 October en 9 November 1844, telkens des namiddags ten 2 ure, provisioneel ten huize van P. Schurer, Kastelein in de Herberg de Paauw te Koudum, en finaal ten huize van Christiaan Suhr, Kastelein in de Herberg te Galamadammen, in perceelen met regt van zamenvoeging, tegen genot van strijk- en verhoogelden, presenteren te verkoopen:

TWEE uitmuntend welgelegen **GREIDPLAATSEN** te Koudum, benevens nog eenige losse stukken zoo **BOUW-** als **GREIDE**, aldaar en onder Molkwerum gelegen, bij het Kadaster bekend, gemeente Koudum sectie A, nos. 306, 326, 328, 329, 337, 341, 351, 366, 380, 383, 384, 408 tot en met 414, 1089, 1073 tot en met 1094, 1125 tot en met 1132, 1132a, 1133, 1135a, 1140, 1141, 1142, 1143, 1182a, 1234 en 1522, sectie G, nos. 341, 342, 344, 352, 353 en 354, groot 27 bunder 92 roede 3 el, waarvan 72 bunder alle Greidlanden, zonder tusschen eigenaren geheel aan een gelegen zijn, ten westen de Slaperdijk van af Koudum tot aan de Galamadammen, hebbende een kadastraal inkomen van f 1534,88, bezwaard ten Floeren Kohier te Koudum met 28 Floeren 9 Stuivers 9½ Penningen, te Molkwerum met 8 Floeren 11 Stuivers, te Hemelum met 17 Floeren 15 Stuivers en 14 Penningen, en te Warns met 19 Stuivers Floeren, voor het meest in huur gebruik bij *Jentje Franses Smits* en *Arjen Jans van der Meer*, beide Landbouwers te Koudum, tot St. Petri en Mei 1845, en alsdan vrij om te aanvaarden, alles breeder bij Billetten en Verkoopboekjes omschreven, welke van nu af te bekomen en de Condition te vernemen zijn ten Kantore van bovengemelden Notaris te Koudum.

GROOTE VERKOOPING EN TENTOONSTELLING in den Stadstuin te Leeuwarden: Van eene extra sortering bloeiende **POTGEWASSEN** of **WINTERBLOEMEN**, en eerste qualiteit **BLOEMBOLLEN** in alle soorten voor **POT-** **TEN**, **GLAZEN** en den **Tuin**; als ook van de schoonste mildbloeiende **HEESTERS** voor den open grond. In het laatst dezer of begin der volgende week na aankomst des Beurtmans, in gemelden **Tuin** te bezichtigen. — Zullende de Verkoopdag zoo mogelijk in een volgend nummer worden bekend gemaakt.

G. DE GROOT.

TE HUUR BIJ GESLOTENE BRIEFJES, voor den tijd van 5 jaren, in te gaah Petri en Mei 1845: Eene **ZATHE** en **LANDEN**, te Goënga, gequoteerd no. 19, groot 24 bunder 7 vierkante roede en 36 el Greidland, bij de Weduwe *Anne Tades de Jong* in gebruik. — De Condition liggen ter lezing op het Nieuwe Tolhuis onder Goënga, alwaar de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór den 12 November 1844; terwijl inmiddels nadere inlichtingen zijn te bekomen bij **PIETER JANS VAN DER WIER** en **JAN ANDRIES DE BOER**, beide te Goënga.

Een **INTREK TE HUUR** op den 12 November of eerder te aanvaarden. Te bevragen bij den Mr. Koek- en Banketbakker D. J. VAN LON, bij de Brol te Leeuwarden.

De Ondergeteekende berigt door deze aan hare geëerde Stad- en Landgenooten, dat de door haren wijlen man uitgeoefende **SMEDERIJ**, met behulp van eenen bekwamen Meestersknecht door haar wordtgecontinueerd; tevens zich onder belofte van eene prompte en civiele behandeling ieders gunst aanbevelende.

Leeuwarden, De Weduwe L. WILKESHUIS,
den 21 October 1844. geboren KONING.

De Ondergeteekende berigt door deze, dat hij van voornemen is, gedurende de vier wintermaanden onderwijs te geven in het **BOUWKUNDIG TEKENEN**. Zij, die van deze lessen gebruik wenschen te maken gelieven zich bij mij aan te melden.

Dockum, den 15 October 1844. H. B. DE HAAN.

RIJTUIGEN TE KOOP.

Wegens verplaatsing van het **MAGAZIJN** van **RIJTUIGEN** van het *Huis ten Deyl*, aan den Leidschen Straatweg, naar 's Gravenhage, heeft de Ondergeteekende de eer te berigten, dat bij hem verkrijgbaar zijn nieuwe moderne **RIJTUIGEN**, tegen fabrijs-prijs, met keuze uit dertig stuks, welke als naar gewoonte geguarandeerd worden.

's Gravenhage, J. DE WIT,
den 24 September 1844. Hôtel de l'Europe.

Berigt aan het reizend Publiek

dat de **STOOMBOOT FRISO** in de Vaart tusschen **AMSTERDAM** en **HARLINGEN**, op Zaterdag den 2 November en op Zondag den 3 dier maand (in dit jaar) voor het laatst van Harlingen zal afvaren.

Ook zal de **DILIGENCE-DIENST** tusschen Harlingen en Groningen, alsmede de vaart der **BARGE** tusschen Leeuwarden en Harlingen tot nadere kennisgeving, op boven vermelden tijd worden gestaakt.

LET WEL. Men vraagt voor onbepaalden tijd **TER LEEN** eene som van **ZEVEN HONDERD GULDEN**, tegen 5 pCt. rente en voldoende waarborg. Nader onderrigt bij A. van ZUIJLEN, bij de Put te Leeuwarden. Brieven franco.

BILLARTPARTIJ.

Met vereischt consent gedent J. G. G. GÖCKE, Logement- en Koffijhuishouder in Nieuw Duinkerken, op het Schaveneck te Leeuwarden, op Zaterdag den 26 October e. k., des middags ten 12 ure, te laten Verbillarten: Een extra uitmuntend **GOUDEN HOROLOGIE** of 5 **GOUDEN TIENGULDEN-STUKKEN**, naar verkiezing van den Prijsbechaler.

Heeren Liefhebbers worden vriendelijk verzocht, zich des morgens ten 10 ure aan te dienen in genoemd Koffijhuis.

Er wordt gevraagd als Bediende bij een Koopman in een voornaam dorp, een *jong Mensch*, van 19 à 20 jaren, die aan de militie voldaan heeft, eene vlugge hand schrijft, ervaren in het rekenen en liefst van het land afkomstig is, onder genot van kost en inwoning, benevens salaris naar bekwaamheid. Men adressere zich, alléén met eigenhandig geschrevene en vrachtvrije brieven, onder letters G. G., bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te Leeuwarden.

Een **BAKKERSKNECHT**, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij den Ondergeteekende

M. J. BOTTEMA,
Mr. Bakker te Kollumerwaag.

* * * * * Bij J. C. SEPP en ZON, Boekhandelaars te Amsterdam, wordt heden uitgegeven en zijn alom te bekomen:

1. *Getrouw en omstandig verhaal van den overgang des Vorsten VON SALM-SALM*, uit de Roomsche tot de Protestantsche Kerk. . . . . 25 Cts.
  2. *Stemmen uit de zwarte Kerk*, aldus wordt de Protestantsche Kerk in een Roomsche Tijdschrift genaamd. . . . . 35 Cts.
  3. *Twee maanden in den Kerker der Inquisitie te Rome*, een gedenkschrift van jeugdige vroomheid en Goddelijke bewaring. . . . . f 1.
- Dit is een waarachtig verhaal der gevangenschap van *Philippus Camerarius*, de Zoon van den vriend des grooten Kerkhervormers *Melanchton*.
4. *Bloemen uit de lente des levens*, met Plantjes; naar het Fransch van Masson. . . . . f 2,25.

Hierin vindt men de levensschets van Lodewijk XVII, Napoleon II, Marcial genaamd de Man met het ijzeren masker, Johanna Graij, Henri de Nemours enz. enz.

Nog zijn bij gemelde Uitgevers en alom te bekomen eenige weinige exemplaren van de twee belangrijke Stukjes, *Waarom heb ik de Roomsche Kerk verlaten?* vijfde druk, en *Wat heeft Luther*, de eerste waardige Hervormer, voor ons gedaan? Ieder à 12½ Cent.

* * Voor Zang-Gezelschappen enz.

Bij de Boekhandelaren MENSING & v. WESTREENEN, te Rottordam, wordt met succes gedebiteerd en zijn alom te bekomen:

W. OUDSHOFF. DE MUZIKALE VRIEND DER JEUGD, of bevallige Zangstukjes voor het opkomend geslacht, ook tot schoolgebruik ingerigt; 28STE DRUK; 8 Stukjes, ieder Stukje à 60 Cents.

DE MUZIKALE HUISVRIEND, of Zangstukjes van gemengden inhoud op twee, drie en vier stemmen, voor gezellige kringen als ook tot schoolgebruik uitgegeven; 3 Stukjes, ieder Stukje à 80 Cents.